

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

ศูนย์พัฒนาฯ “บัณฑิตน้อย” ปีการศึกษา
การจัดการเรียนรู้ “OPEN HOUSE” โรงเรียน

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔

นางวารุณี สักขผล

ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ชื่อผลงาน การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

ชื่อ-นามสกุลเจ้าของผลงาน นางวารุณี สังขผล

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียน นิคมสร้างตนเอง

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

โทรศัพท์ ๐๗๗-๓๕๕๕๐๐

โทรสาร ๐๗๗-๓๕๕๕๐๐

โทรศัพท์มือถือ ๐๖๒-๒๐๕๘๐๐๘ E-mail : waruneeshool@gmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อ ความเจริญงอกงาม ของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมการ สร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพ แวดล้อม สังคมการเรียนรู้และ ปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในมาตรา ๖ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพ มุ่งให้นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิต สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน มี เจตคติที่ดีต่อการทำงานและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงมีความสุข ซึ่งในปัจจุบันสภาวะการณ์สังคมโลก ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงรอบด้านอย่างรวดเร็ว ทุกคนต่างต้องปรับตัว พัฒนตนเอง และมีทักษะใน การประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ดังจะเห็นได้จาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการเรียนรู้และการมีความรู้ในพื้นฐานเดิม ของผู้เรียนแต่ละบุคคลจึงต้องมีการยกระดับการจัดการศึกษา โดยเน้นการ นำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบ อาชีพ ช่วยให้นักเรียนสร้างความเชื่อมโยงระหว่างชีวิตจริงและการทำงาน

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นประสบการณ์ตรงให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ และสามารถนำความรู้มาถ่ายทอดต่อยอดประสบการณ์ให้กับตนเองและคนรอบข้าง นักเรียนสามารถค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง ทั้งได้เพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่ต้องร่วมกันกำหนด เป้าหมาย วางแผน (P) ร่วมลงมือปฏิบัติจริง (D) ร่วมกันประเมินผลงาน (A) และร่วมกันสร้างความสำเร็จ (S) เป็นกระบวนการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ด้วยวิธีการและรูปแบบของครูผู้สอน โดยใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นแหล่งเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้เผชิญกับสภาพปัญหาจริงของชีวิตที่หลากหลายมิติ ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อม และได้รับประสบการณ์ตรง ดังนั้นถือว่าเป็นการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ให้เกิดความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็น บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียนจึงควรมีความหลากหลายสามารถเชื่อมต่อการเรียนรู้ กับส่วนอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้นักเรียนยังได้ฝึกทักษะความสามารถพื้นฐานต่างๆ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การวางแผน สังเกต สำรวจค้นคว้า ลงมือปฏิบัติรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ประเมินผล แก้ปัญหา ปรับปรุง นำเสนอ แลกเปลี่ยน สรุปความรู้ เกิดทักษะทางสังคมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นและมีทักษะในการดำรงชีวิตที่ดี

แนวคิด หลักการสำคัญ

๑. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง พุทธศักราช ๒๕๖๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวยุคใหม่ และสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

๒. การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง ๑.๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ ๒ การอาชีพ

มาตรฐาน ง ๒.๑ เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม

ชนมไทย

๑. มีความรู้ความเข้าใจและสืบค้นข้อมูล ความรู้ทั่วไปในการทำชนมไทย
๒. จำแนกประเภทของชนมไทยได้
๓. เลือก เตรียม ใช้วัตถุดิบและเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อประกอบชนมไทยได้อย่างเหมาะสม
๔. อธิบายเทคนิคในการประกอบชนมไทยได้
๕. ฝึกปฏิบัติทำชนมไทยได้อย่างมีรสชาติที่ถูกต้องด้วยความรับผิดชอบ ชยัน ประหยัด อดออมและมุ่งมั่น อดทนในการทำงาน ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่า และถูกวิธี มีการประเมินผลการทำงาน และปรับปรุงงาน
๖. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการประกอบชนมไทยได้อย่างถูกวิธี
๗. คิดต้นทุนกำไรและกำหนดราคาขายอาหารว่างได้
๘. นำเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ผลงานมีคุณภาพ

คุณภาพผู้เรียน

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีดังนี้

๑. เข้าใจกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน มีทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการ มีลักษณะนิสัยการทำงานที่เสียสละ มีคุณธรรม ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และถูกต้อง และมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า
๒. เข้าใจแนวทางการเลือกอาชีพ การมีเจตคติที่ดีต่อและเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ วิธีการหางานทำ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการมีงานทำ วิเคราะห์แนวทางเข้าสู่อาชีพ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

และประสบการณ์ต่ออาชีพที่สนใจ และประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด และความสนใจ

ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

รายวิชาเพิ่มเติม ชนมไทย

ชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ม. ๑-๓	๑. มีความรู้ความเข้าใจและสืบค้นข้อมูลความรู้ทั่วไปในการทำขนมไทย ๒. จำแนกประเภทของขนมไทยได้ ๓. เลือก เตรียม ใช้วัตถุดิบและเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อประกอบขนมไทยได้อย่างเหมาะสม ๔. อธิบายเทคนิคในการประกอบขนมไทยได้ ๕. ฝึกปฏิบัติทำขนมไทยได้อย่างมีรสชาติที่ถูกต้องด้วยความรับผิดชอบ ชยัน ประหยัด อดออม และมุ่งมั่น อดทนในการทำงาน ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่า และถูกวิธี มีการประเมินผลการทำงาน และปรับปรุงงาน ๖. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการทำขนมไทยได้อย่างถูกวิธี ๗. คิดต้นทุนกำไรและกำหนดราคาขายขนมไทยได้ ๘. นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ผลงานมีคุณภาพ	● ความหมายและความสำคัญของขนมไทย ● ประเภทของขนมไทย ● การเลือก เตรียม และใช้วัตถุดิบในการประกอบขนมไทย ● ประกอบขนมไทย - ข้าวเหนียวสังขยา - ขนมหม้อแกง - ขนมชั้น - ขนมบัวลอย ฯลฯ	● ประกอบขนมไทยในท้องถิ่น - ปักปোক - ข้าวพอง - กาละแม - ขนมดาด้า - ขนมขี้มอด - ขนมจิ้นได้ - ขนมจั้ง - ขนมไข่นกกระทา - มันทิพย์ - สาคุไส้หมู - กล้วยเกล็ดหิมะ - ขนมไข่หงส์ - ข้าวต้มมัด ฯลฯ

การออกแบบการเรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้แนะผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนโดยใช้วิธีการต่างๆอย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้ และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้นำเสนอทฤษฎีและเทคนิควิธีการเรียนการสอนต่างๆมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning - BBL) ที่เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่าได้ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดยได้กล่าวถึงสร้างที่แท้จริงของสมอง และการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามขั้นตอนของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning - PBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของผู้สอน ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาครั้งต่อไป สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนางานของนักเรียนทั้งสมองด้านซ้ายและสมองด้านขวา บนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล มุ่งหมายจะให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่างๆภายใต้ความหลากหลายของวัฒนธรรมหรือสภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Cooperative learning) เป็นจากการจัดสถานการณ์และบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะทางสติปัญญาและความร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หมวกความคิด 6 ใบ (Six thinking Hats) ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่างๆโดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบหรือวิเคราะห์วิจารณ์ได้

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา(Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือมองย้อนหลัง

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Work) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่างกันอย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active learning) ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงาน รู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นการสอนด้วยวิธีการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience learning) เป็นการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ๆ เจตคติใหม่ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ๆ

การเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนได้วางตัวเองคิดค้น วิเคราะห์ ออกแบบ สร้างชิ้นงานและปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา และการสร้างชิ้นงานที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพให้ถือปฏิบัติดังนี้

๑. แจ้งให้นักเรียนทราบมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เกณฑ์การผ่านมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้โดยกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็น ร้อยละ เป็นรายวิชา รายปี/ภาค ดังนี้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของแต่ละสาระกำหนดสัดส่วนของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ดังนี้

๑.๑ การวัดและประเมินระหว่างเรียน เป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยสัดส่วนของ

๑.๑.๑ คะแนนของตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

๑.๑.๒ คะแนนของการวัดและประเมินผลงานผู้เรียน

๑.๑.๓ คะแนนของพฤติกรรมผู้เรียน

๑.๑.๔ คะแนนการปฏิบัติอื่นๆที่ผู้สอนกำหนด

๑.๒ การวัดและประเมินผลปลายปี/ปลายภาค เป็นการวัดและประเมินผลจากการตรวจสอบภาพปฏิบัติหรือภาคความรู้ของผู้เรียนของแต่ละรายวิชาที่กำหนดระยะเวลาไว้ชัดเจนตามตารางการวัดและประเมินฝ่ายวิชาการกำหนด

๑.๓ การกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับปลายปี/ปลายภาคเป็น ๗๐: ๓๐ สำหรับรายวิชาพื้นฐาน และ ๘๐ : ๒๐ สำหรับรายวิชาเพิ่มเติม

๒. แจ้งให้นักเรียนทราบคุณลักษณะพึงประสงค์ของโรงเรียน วิธีการประเมินผลและเกณฑ์การตัดสิน โดยนักเรียนมีพฤติกรรมในแต่ละคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด และผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกห้องเรียนและมีผลการประเมินในระดับ “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติจนเป็นนิสัย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและชุมชน

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด

๓. แจ้งให้นักเรียนทราบมาตรฐานการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน วิธีการประเมินและเกณฑ์การตัดสินโดยนักเรียนมีมาตรฐานการอ่านคติวิเคราะห์ผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่อง และหรือ การประเมินปลายปี/ภาค และมีผลการประเมิน ในระดับ “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ที่มีข้อบกพร่องบางประการ

๔. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของผู้เรียนโดยก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องตรวจสอบความรู้ทักษะและความรู้ต่างๆของผู้เรียนที่เป็นพื้นฐานของเรื่องใหม่ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม

๕. ระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้สอนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียนว่าบรรลุผลมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อมีนักเรียนไม่ผ่านการประเมินให้ครูจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมหรือพัฒนาอย่างต่อเนื่องและประเมินจนกว่าจะผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด

๖. ใช้ตัวเลขแสดงผลการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ โดยนำผลการประเมินระหว่างเรียนรวมกับคะแนนประเมินปลายปี/ภาค ตามสัดส่วนที่โรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียนโดยใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียน ๘ ระดับ คือ “๔” “๓.๕” “๓” “๒.๕” “๒” “๑.๕” “๑” “๐”

๗. ให้ใช้คำว่า “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน สำหรับการประเมินในแต่ละรายวิชา

๒. การเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning)

การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและเป็นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความหมายโดยการสนับสนุนของกลุ่มหรือทีมและเป็นการเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นจริง จากการปฏิบัติจริงโดยสมาชิกในกลุ่มหรือทีมโดยกลุ่มสามารถเรียนรู้ปัญหาจากผลการปฏิบัติและการแก้ไขปัญหาพร้อมกันและสามารถถ่ายทอด ช่วยเหลือ และสนับสนุนสมาชิกกลุ่มอื่นด้วย นอกจากการเรียนรู้ จากการปฏิบัติจะช่วยให้การเรียนรู้ปัญหาและกระบวนการ/วิธีการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติยังสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่ม ดังนั้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจึงเป็นการเชื่อมโยงระหว่างการปฏิบัติกับแนวคิด หลักการหรือทฤษฎีได้อย่างเหมาะสม จนสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยยังคงความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมไว้ และนำความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติมาผสมผสานได้อย่างลงตัวโดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง บนพื้นฐานของการยอมรับ การให้เกียรติ และความเสมอภาคของสมาชิกในกลุ่มหรือทีม ดังนั้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจึงได้รับการยอมรับให้เป็นกระบวนการหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์ การพัฒนาบุคคลและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีประสิทธิภาพ

ความหมายของการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์หรือการปฏิบัติของตนเอง การเรียนรู้จากการปฏิบัติจึงทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ/ทักษะ เจตคติ ของตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาของตนเองและแสวงหาคำตอบผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเองโดยการลงมือปฏิบัติจริง หรือศึกษาจากสถานการณ์จริง จากประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเองหรือกลุ่ม การเรียนรู้จากการปฏิบัติจึงเป็นกระบวนการที่มีความชัดเจนจึงนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ดังที่ McGill & Brockbank และ McGill & Beaty ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้จากการปฏิบัติ สรุปได้ว่าการเรียนรู้จากการปฏิบัติ หมายถึงกระบวนการเรียนรู้และการสะท้อนความคิด ด้วยการสนับสนุนจากกลุ่ม โดยการเรียนรู้ร่วมกันบนความสัมพันธ์ระหว่างการสะท้อนความคิดกับการปฏิบัติ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่เพื่อหาแนวทางใหม่ที่เหมาะสมและเป็นไปได้ นอกจากนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนรู้จากการปฏิบัติสรุปได้ว่า การเรียนรู้จากการปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่บุคคลปฏิบัติงานและเรียนรู้ไปพร้อมกัน เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาผนวกเข้ากับองค์ความรู้ใหม่ที่สร้างขึ้นด้วยขั้นตอนที่เป็นระบบ การเรียนรู้จากการปฏิบัติทางการศึกษาจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่หลอมรวมความรู้เดิมและประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกันจนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่น่าไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้ทั้งของครู ผู้เรียนและกลุ่ม โดยมีครูเป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากการปฏิบัติได้ถูกนำไปใช้ในวงการศึกษามากมายหลาย เช่น การที่ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติด้วยตนเองและการเปิดโอกาสให้ครูและผู้เรียนได้คิดแก้ปัญหาของตนเองและแสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเองโดยการลงมือปฏิบัติในสถานที่และประสบการณ์จริง

ประโยชน์ของการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและทีม เนื่องจากการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและสะท้อนคิด ดังนี้

๑. ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติมีลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปองค์ความรู้หรือแนวทางการแก้ปัญหาที่พบเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ

๒. ผู้เรียนเกิดความสามารถหรือทักษะในการอธิบาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุป สร้างองค์ความรู้ การจัดการและการจัดเก็บข้อมูล

๓. ผู้เรียนสามารถพัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ เจตคติ และการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง ห้องเรียนและโรงเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างเหมาะสม

การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองก่อให้เกิดความรู้อย่างเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้เป็นอย่างดีส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ดังนั้น การเรียนรู้จากการปฏิบัติจึงสามารถนำไปสู่การประยุกต์ใช้

๑. การเรียนรู้จากการปฏิบัติสามารถนำไปใช้ในการสนับสนุนบุคคลให้ปฏิบัติตามความสนใจความสามารถและความต้องการของบุคคล โดยการสนับสนุนให้บุคคลนั้นฝึกปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือฝึกปฏิบัติจนเกิดความเชี่ยวชาญเกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นใจว่าตนเองสามารถทำได้และเกิดเจตคติและแรงจูงใจที่จะกระทำสิ่งนั้นด้วยตนเองหรือกลุ่ม

๒. การเรียนรู้จากการปฏิบัติสามารถนำไปใช้ในการสนับสนุนการทำงานร่วมกัน โดยการให้สมาชิกในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรง รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการ/วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการสื่อสารทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลายทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบัน จนก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การเรียนรู้จากการปฏิบัติสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรแห่งการสร้างนวัตกรรม พัฒนาบุคคลสู่การเป็นบุคคลแห่งการสร้างนวัตกรรม โดยอาศัยการเรียนรู้ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถอดบทเรียน ทำให้บุคคลในองค์กรมีการพัฒนาตนเองและสามารถพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้จากการเรียนรู้จากการปฏิบัติไปสู่บุคคล องค์กร หรือหน่วยงานอื่นได้

๔. การเรียนรู้จากการปฏิบัติสามารถนำไปใช้เป็นกระบวนการในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ของบุคคลผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ได้ เนื่องจากการพัฒนาบุคคลให้มีความพร้อมในการอยู่ร่วมกันในศตวรรษที่ ๒๑ นั้นต้องอาศัยทักษะที่สำคัญคือทักษะการการทำงาน

การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้เป็นหลักและเป็นการเรียนรู้จากกันและกันด้วยการกระทำด้วยกัน คิดและลงมือกระทำร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ทำให้ได้มาซึ่งทางแก้ปัญหาและความรู้ใหม่ ทั้งในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือสถานการณ์จำลอง โดยใช้การวิพากษ์วิจารณ์ การอธิบาย การพิจารณาการไตร่ตรอง การทบทวนและการสะท้อนความคิดของตนเองออกมาในสถานการณ์จริงในการ

ทำงาน ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ การกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนา การกำหนดกลุ่มหรือทีมในการเรียนรู้ร่วมกัน พันธสัญญาในการทำงานร่วมกัน การกำหนดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม การวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบการดำเนินการแก้ปัญหาตามแผนที่กำหนดไว้และการนำเสนอผลการเรียนรู้และข้อปฏิบัติในการนำไปใช้ต่อไป

LALLEY และ MILLER ได้นำเสนอวิธีการสอนตามลำดับขั้นที่สอดคล้องกันของการเก็บรักษาความรู้ของนักเรียนในรูปกรวยปิระมิด ได้สรุปการจัดกิจกรรมที่ทำให้เราจดจำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ต่างกัน ดังนี้

- (๑) การเรียนในห้องเรียน (Lecture) นั่งฟังบรรยายจะจำได้เพียง ๕ %
- (๒) การอ่านด้วยตัวเอง (Reading) จะจำเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐ %
- (๓) การฟังและได้เห็น (Audiovisual) เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ จำได้ ๒๐ %
- (๔) การได้เห็นตัวอย่าง (Demonstration) จะช่วยให้จำได้ ๓๐ %
- (๕) การได้แลกเปลี่ยนพูดคุยกัน (Discussion) เช่น การพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่ม จะช่วยให้จำได้ถึง ๕๐ %
- (๖) การได้ทดลองปฏิบัติเอง (Practice by doing) จะจำได้ถึง ๗๕ %
- (๗) การได้สอนผู้อื่น (Teaching) เช่น การติว หรือการสอน จะช่วยให้จำได้ถึง ๙๐ % ดังรูป

๓. ความสำคัญของทักษะชีวิต (Life Skills)

ปัจจุบันอยู่ในสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีความล้ำสมัยของเทคโนโลยี ส่งผลต่อความรวดเร็วในการรับข้อมูลและการสื่อสาร ทำให้สังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมตลอดจนความคิดและความเชื่อของคน ในสังคมจำเป็นต้องตั้งรับกับการมีวิถีชีวิตยุคใหม่อย่างมีวิจารณญาณด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากระลอกนี้เอง ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาคือของบุตรหลาน ประกอบกับการเผชิญกับสิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ รอบตัว ก่อให้เกิดปัญหาต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก ทั้งปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาที่มาจากสิ่งยั่วยุเช่น ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหายาเสพติด ปัญหาจากพฤติกรรมทางเพศ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ไข หรือเตรียมการปกป้องหรือสร้างภูมิคุ้มกันโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไม่มีภูมิคุ้มกันทางสังคม และทักษะชีวิต ส่งผลให้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และมักจะมี ความขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ซึ่งจะเป็นภาระในสังคมดังนั้น โรงเรียนและครูจึงมีความสำคัญต่อการสร้างภูมิคุ้มกัน หรือพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กนักเรียน ทั้งนี้โดยการจัดกิจกรรมในโรงเรียนและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกัน ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ตั้งรับต่อการก้าวรุกรังทางสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน

ความหมายของทักษะชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้คำจำกัดความของคำว่า “ทักษะชีวิต” (Life Skills) ไว้ว่า ทักษะชีวิตหมายถึง “ความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ

๑. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้ความถนัด ความสามารถ รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูลข่าวสารปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

๓ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคลรู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลียง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี

๔. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการ

ของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดีสร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาทักษะชีวิตในโรงเรียนผ่านกิจกรรม

ทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้ด้วยวิธีการสำคัญ ๒ วิธี คือ

๑. เกิดเองตามธรรมชาติ เป็นการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการมีแบบอย่างที่ดีแต่การเรียนรู้ตามธรรมชาติจะไม่มีทิศทางและเวลาที่แน่นอน บางครั้งกว่าจะรู้ ก็อาจสายเกินไป

๒. การสร้างและพัฒนาโดยกระบวนการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้สะท้อน ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง เชื่อมโยงสู่วิถีชีวิตของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และปรับใช้กับชีวิต

กิจกรรมการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิต

กิจกรรมเป็นส่วนสำคัญที่จะขับเคลื่อนแนวคิดสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น การจะสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตจึงต้องเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child – Centered Learning) ผู้เรียนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะของกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพในการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน มีดังนี้

๑. กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียนแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์หรือประสบการณ์ของผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้สืบค้นหรือศึกษาค้นคว้าคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากสื่อต่างๆ และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้สะท้อนตนเองเชื่อมโยงกับชีวิตและการดำเนินชีวิตในอนาคต

๒. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ลงมือกระทำกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมค่าย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม กิจกรรมโครงงาน/โครงการ กิจกรรมจิตอาสา เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะชีวิต ดังต่อไปนี้

๒.๑ การได้เสริมสร้างสัมพันธภาพและใช้ทักษะการสื่อสาร ได้ฝึกจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตนเอง

๒.๒ การได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เข้าใจผู้อื่น นำไปสู่การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นรู้จักไตร่ตรองทำความเข้าใจและตรวจสอบตนเองทำให้เข้าใจตนเองและเห็นใจผู้อื่น

๒.๓ การได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ได้แสดงออกด้านความคิด การพูด และการทำงานมีความสำเร็จทำให้ได้รับคำชม เกิดเป็นความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง นำไปสู่ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม

๓. กิจกรรมการบูรณาการเรียนรู้อะไรก็เรียนรู้อะไรก็รู้ในวิถีการเรียนรู้ปกติในรายวิชาด้วยคำถามที่กระตุ้นกระบวนการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ และ อาจใช้ชุดคำถาม “R – C – A” หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้รายครั้งหรือรายกิจกรรม

โดยวิธี

๓.๑ กำหนดวัตถุประสงค์ทักษะชีวิตไว้ในแผนการสอน ออกแบบการเรียนรู้

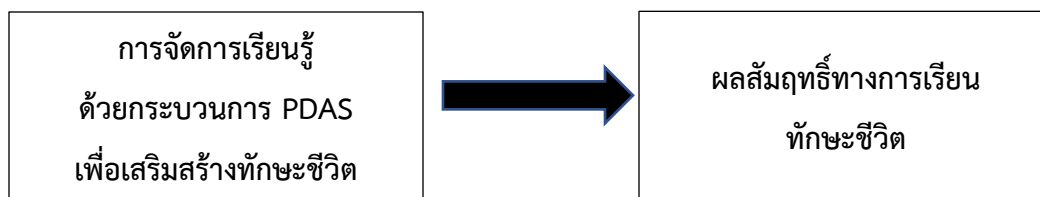
๓.๒ กำหนดคำถามนำไปสู่ทักษะชีวิตที่ต้องการเสริมสร้างหรืออาจจะสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ผู้เรียนร่วมกิจกรรม แล้วกำหนดคำถามที่จะนำไปสู่คำตอบที่สะท้อนให้ผู้เรียนลูกใจคิด และปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ผู้สอนต้องการแก้ไข

จากแนวคิดและหลักการที่กล่าวมาล้วนมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการงานอาชีพ สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว และหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ที่เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง ดังนั้นแล้ว การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง เป็นการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นประสบการณ์ด้านอาชีพให้เกิดกับนักเรียนโดยตรง มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง พร้อมทั้งสร้างเยาวชนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงรอบด้าน นักเรียนได้รับการบ่มเพาะความเข้มแข็งในอนาคต โดยนำทรัพยากรที่มีคุณค่าในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์

จุดประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม ให้มีผลการพัฒนาขึ้นกว่าปีการศึกษา ๒๕๖๓
๓. เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กรอบแนวคิดในการพัฒนา

กระบวนการผลิตนวัตกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม ขนมหไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ได้ดำเนินการตามกระบวนการ PDCA ดังนี้

ขั้นวางแผน (Plan)

๑. ศึกษาหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

๑.๑ ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) และหลักสูตรสถานศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔

๑.๒ ดำเนินการศึกษาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อนำมาบูรณาการจัดทำ โครงสร้างรายวิชา และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

๑.๓ จัดทำคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ ตามรายวิชาที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยสอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้

๑.๔ ศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม ขนมหไทย เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๑.๕ ศึกษาทำความเข้าใจสาระสำคัญทักษะชีวิตกับเนื้อหาสาระที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้สอดคล้องกับ หลักสูตรสถานศึกษา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง วิเคราะห์และเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม ขนมหไทย นำมาบูรณาการกับทักษะชีวิตและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างกลมกลืน

๒ ออกแบบ/จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

๒.๑ ดำเนินการออกแบบ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ที่ ๓ ขนมหไทยสู่อาชีพ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ๖ แผนกิจกรรมการเรียนรู้ เวลา ๒๔ ชั่วโมง โดยบูรณาการทักษะชีวิต ทั้ง ๔ องค์ประกอบ เข้าด้วยกัน และมีความเชื่อมโยงกับสาระท้องถิ่น เน้นเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ จัดทำโครงสร้างรายวิชา และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัด และสอดคล้องกับหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง วิทยาลัยสารพัดช่าง ตรงตามผลการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวัดประเมินผลอย่างหลากหลายวิธี เหมาะสมกับนักเรียนบนพื้นฐานความแตกต่าง

๓. สร้างใบความรู้/สื่อ

ดำเนินการออกแบบและสร้างสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่จัดการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ You Tube คลิป VDO ต่าง ๆ

๔. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

ดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทักษะชีวิต ของผู้เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง เน้นกระบวนการวัดประเมินผลแบบ K-P-A มีเกณฑ์การวัดและประเมินอย่างชัดเจน (K) แบบประเมินผลการทำงาน (P) แบบประเมินพฤติกรรม (A) แบบประเมินทักษะชีวิต รายบุคคล

๕. นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ให้ผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่านตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้อง และคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้อง และมีคุณภาพสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ดำเนินการตามแผน (Do)

ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต รายวิชาเพิ่มเติม ขนบไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีกระบวนการขั้นตอนการสอน ๔ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ ร่วมกำหนดเป้าหมาย ร่วมวางแผน (P : Planing)

เป็นขั้นการจัดการ การวางแผนการทำงานและทักษะแสวงหาความรู้ในการทำงาน โดยนักเรียนร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนร่วมกัน กำหนดเป้าหมายในการเรียน ในการแสวงหาข้อมูล แสวงหาวัตถุดิบ และทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการเรียน แสวงหาความรู้ในวิธีการทำงาน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของนักเรียน โดยศึกษาจากเอกสาร Internet สอบถามผู้รู้ สัมภาษณ์ หรือสังเกต พร้อมทั้งร่วมกันสรุปอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย

ขั้นที่ ๒ ร่วมปฏิบัติงาน (D : Doing)

เป็นขั้นลงมือปฏิบัติงาน การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และทักษะการแก้ปัญหาการทำงานร่วมกัน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการลงมือปฏิบัติจริงในชั่วโมงที่จัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานร่วมกัน นักเรียนได้เรียนรู้ควบคู่ไปกับการทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพเกิดประสิทธิผลส่งต่อการพัฒนาในทางดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ ๓ ร่วมประเมินพัฒนา (A : Assess)

เป็นขั้นประเมินผลและแก้ไขปรับปรุงผลการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อทำงานเสร็จตามกระบวนการ และร่วมวิพากษ์วิจารณ์ ตามกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ต่อยอด

ความรู้ มุ่งเน้นพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยร่วมกันสรุปผลการประเมิน วิธีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจนแล้วนำเสนอแก้ปัญหาร่วมกันในภาพรวม ด้วยการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นที่ ๔ ร่วมสู่ความสำเร็จ (S : Success)

เป็นขั้นสรุปผลการทำงาน การรายงานผลการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยการร่วมนำเสนอเทคนิควิธีการทำงานที่บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน ร่วมเสนอแนะในการทำงานให้มีคุณภาพร่วมกัน สรุปและเขียนรายงานถ่ายทอดให้ผู้รับทราบได้อย่างเข้าใจและผู้รับฟังสามารถนำไปต่อยอดองค์ความรู้ได้เองอย่างมีคุณภาพ

ข้าพเจ้า จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ทั้ง ๔ องค์ประกอบ ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการบูรณาการให้สอดคล้องกันดังนี้

๑. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น จะสอดแทรกอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน **ขั้นร่วมกำหนดเป้าหมาย ร่วมวางแผน (P : Planing)** และขั้น **ร่วมสู่ความสำเร็จ (S : Success)** โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม โดยการเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละกลุ่มอย่างเป็นระบบ ตามความถนัด ตามความสามารถ และตามความพร้อม ในการนำวัสดุต่าง ๆ มาใช้ทำกิจกรรม การทำรายงาน ตลอดจนการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงคุณค่าในตนเอง และเรียนรู้ความถนัด ความสามารถ ของผู้อื่น ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่นำมาบูรณาการได้อย่างสอดคล้องและกลมกลืน

๒. จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จะสอดแทรกอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน **ขั้น ร่วมปฏิบัติงาน (D : Doing)** โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนฝึกทักษะการปฏิบัติจริง ฝึกการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ คิดเป็นระบบ รอบคอบ เมื่อการดำเนินการทำจนเกิดความผิดพลาด ฝึกให้นักเรียนพร้อมเผชิญกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไม่เป็นไปตามความมุ่งหวัง อย่างมีสติและเหตุผล ฝึกการสร้างจินตนาการในการปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงในขณะที่เรียนรู้ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่นำมาบูรณาการได้อย่างสอดคล้องและกลมกลืน

๓. จัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการกับอารมณ์ และความเครียด จะสอดแทรกอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน **ขั้น ร่วมสู่ความสำเร็จ (S : Success)** จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น สร้างบรรยากาศในการเรียน ขณะปฏิบัติงาน ให้มีความผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศการเรียนที่มีความร่วมมือร่วมใจ เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ฝึกการนำเสนอผลงานร่วมกัน รู้จักสร้างความสุขให้ตนเองและผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสนุกสนาน ไม่เครียด มองโลกในแง่ดี มีความคิดเชิงบวก เพื่อเป็นการส่งเสริมและหล่อหลอมทักษะชีวิตที่บูรณาการกับกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสอดคล้องและกลมกลืน

๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น จะสอดแทรกอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน **ขั้น ร่วมประเมินพัฒนา (A : Assess)** ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีเหตุผลตามสถานการณ์ที่เผชิญ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกให้นักเรียนรู้จักถ่ายทอดความรู้ หรือการให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ หรือจากจากประสบการณ์ที่นักเรียนได้เผชิญ ให้ผู้อื่นได้รับทราบอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม

การตรวจสอบวัดประเมินผล (Check)

ครูผู้สอนตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของนักเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้และผลงานนักเรียน พร้อมทั้งบันทึกผลหลังการสอน วัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรม

ปรับปรุงพัฒนา (Action)

นำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยนำผลหลังการสอน และจากการปฏิบัติงานจริงของนักเรียน มาเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงต่อไป

ผลการดำเนินงาน

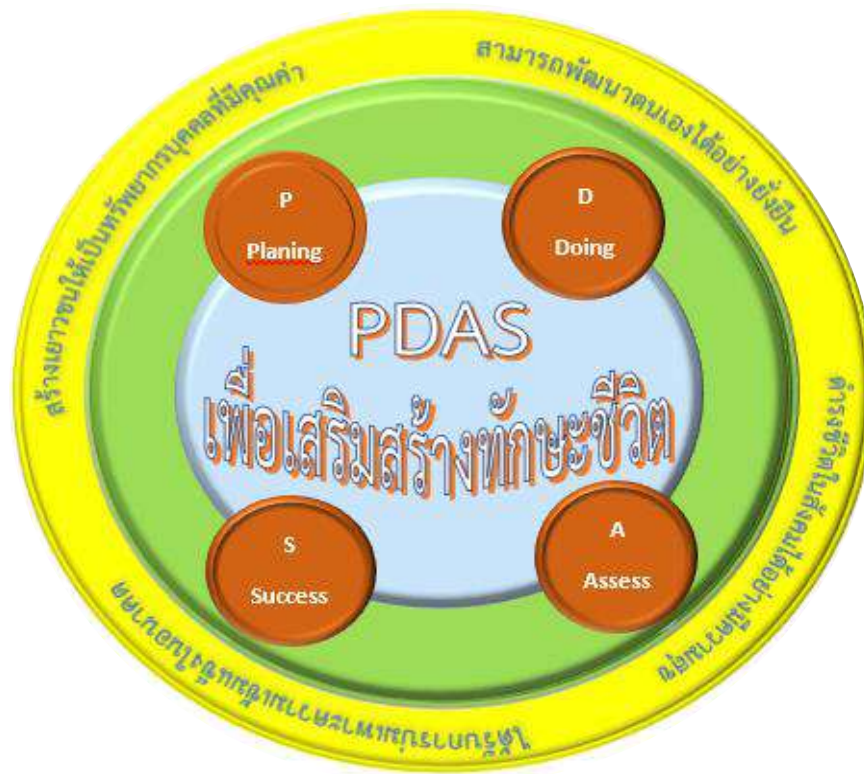
เชิงปริมาณ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ได้รับการจัดการเรียนการสอนที่ได้พัฒนารูปแบบด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม ร้อยละ ๑๐๐
๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สูงกว่าปีการศึกษา ๒๕๖๕ ร้อยละ ๗.๔๓
๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีทักษะชีวิตจากการประเมิน เฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

เชิงคุณภาพ

๑. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต มีคุณภาพสามารถพัฒนา นักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ตามเป้าหมายของหลักสูตร
๒. นักเรียนเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า สามารถพึ่งพาตนเอง และมีความพร้อมในการพัฒนาตนเองในอนาคต ได้อย่างยั่งยืน
๓. นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงรอบด้าน
๔. นักเรียนได้รับการบ่มเพาะความเข้มแข็งในอนาคต โดยนำทรัพยากรที่มีคุณค่าในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อย่างสร้างสรรค์

กรอบความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สอนนักเรียน และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนและครูผู้สอนเป็นอย่างดี
๒. นักเรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา รู้จักการพัฒนาตนเอง และให้ความร่วมมือในการฝึกฝนประสบการณ์ตนเองให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอีกทั้งนักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการที่ครูผู้สอนวางแผนไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
๓. ครูผู้สอนให้ความสนใจผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมผู้เรียนสู่การเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ

บทเรียนที่ได้รับ

ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สูงกว่าปีการศึกษา ๒๕๖๕ ร้อยละ ๗.๔๓ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ได้กำหนดหลักการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างเป็นขั้นตอนมุ่งให้นักเรียน เป็นศูนย์กลาง มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถ

ผู้เรียนในด้านการปฏิบัติงาน การแสดงออกต่าง ๆ จากการปฏิบัติจริง นำไปสู่การสร้างชิ้นงานและความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังที่สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (๒๕๕๓ : ๑๙๘) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเป็นการศึกษาและวิเคราะห์เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มก็ได้ นักเรียนเป็นผู้เลือกวิธีการศึกษาและแหล่งความรู้ นักเรียนลงมือ ปฏิบัติด้วยตนเองทุกขั้นตอน มีการเชื่อมโยงหรือบูรณาการระหว่างความรู้/ ทักษะ/ ประสบการณ์ เดิมกับสิ่งใหม่ นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีทักษะชีวิตจากการประเมิน เฉลี่ย ร้อยละ ๘๖.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับปานทอง อังคนิตย์ (2558) ได้ศึกษาการเสริมสร้างทักษะชีวิต นักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพบว่า นักเรียนมีทักษะชีวิตเพิ่มสูงขึ้นใน ทุก ๆ ด้าน

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต มุ่งให้นักเรียนมีความรู้และ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตมาใช้อย่างเหมาะสมในการทำงาน เห็นแนวทาง ในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงมีความสุข ทั้งยังมีคุณค่าและเกิดประโยชน์ที่สอดคล้องกันดังนี้

๑. สามารถนำไปพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมเพื่อให้ได้ ความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ
๒. สามารถนำไปบูรณาการกับหน่วย/เรื่องอื่น ๆ และบูรณาการกับรายวิชาอื่นๆ ได้
๓. สามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบเผยแพร่ขยายผลได้
๔. นักเรียนสามารถเชื่อมโยง/นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์/หน่วยงานที่เข้ามาศึกษาดูงาน

จากการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพ ได้ทำการเผยแพร่ในการดำเนินงาน ทั้งในระดับเขตพื้นที่ ระดับภาค ระดับประเทศ พร้อมทั้งครู และนักเรียน ได้รับรางวัลและเกียรติบัตรดังนี้

- ◆ ครูได้รับการคัดเลือกเป็นครูดีเด่น ของเครือข่ายบางกุ่มและเครือข่ายขุนทะเล เนื่องในงานวันครู ประจำปี ๒๕๖๔
- ◆ ครูได้รับการยกย่องเป็นครูดีเด่นของอำเภอเมือง เนื่องในงานวันครู ครั้งที่ ๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๔
- ◆ ครูได้รับการยกย่องเป็นครูดีเด่นของอำเภอเมือง เนื่องในงานวันครู ครั้งที่ ๖๖ พ.ศ. ๒๕๖๕
- ◆ ร่วมประกวดนวัตกรรมการศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองโลกตาม เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนประเภทนวัตกรรมจัดการเรียนรู้
- ◆ ร่วมเผยแพร่การจัดการเรียนรู้ Active Learning กิจกรรม ๑๒๙ สุดยอด Best Practice การจัดการ เรียนรู้ Active Learning ร่วมกับภาควิชาเครือข่าย
- ◆ ร่วมประกวดนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนงานอาชีพและผลิตภัณฑ์ โครงการนักเรียนกิจน้อมมี

คุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระดับประเทศ

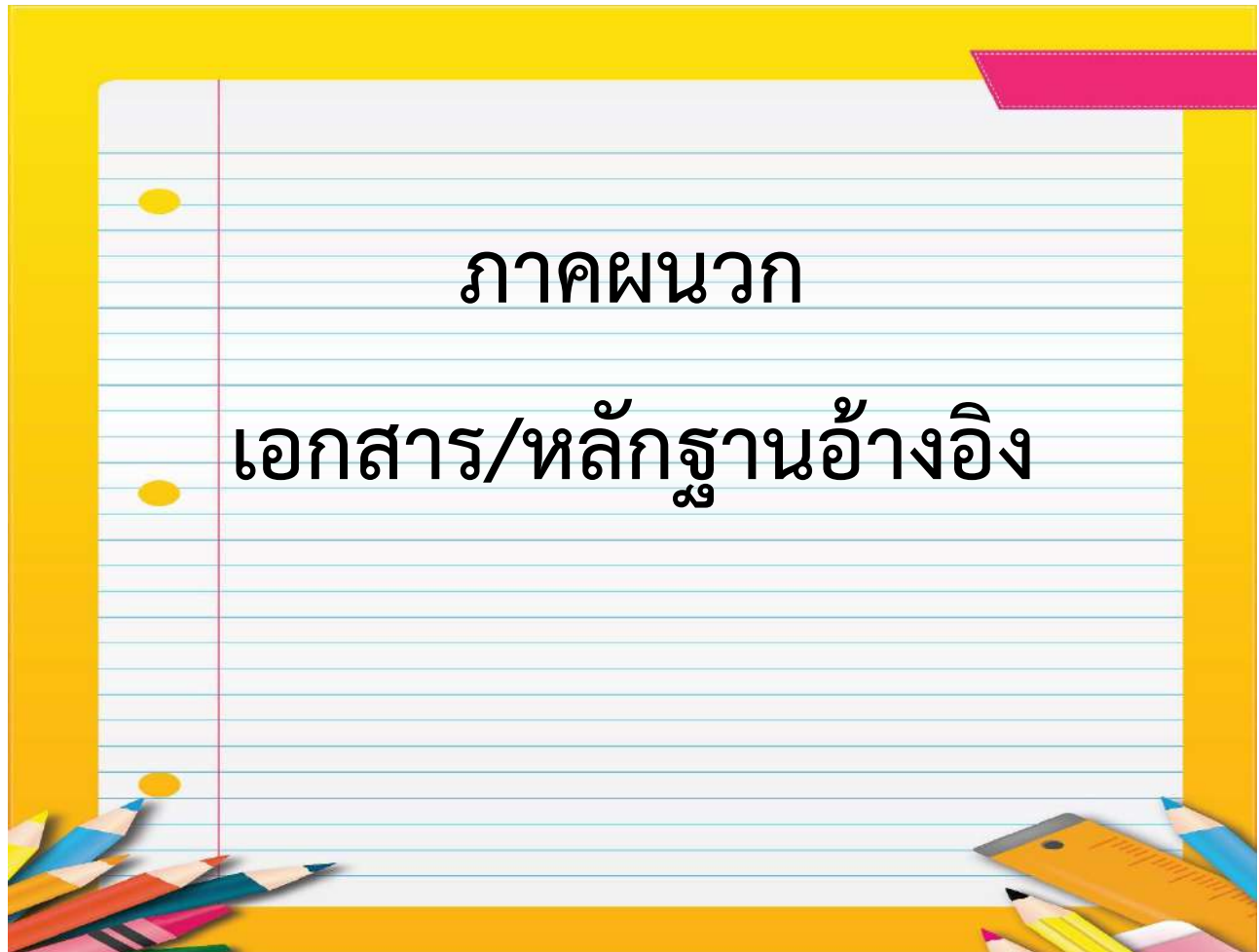
◆ เป็นวิทยากรโครงการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓R๘C) และกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learningสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

◆ ครูได้รับรางวัลครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ระดับเหรียญทอง

◆ ได้รับการคัดเลือกนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ Active Learning สู่สมรรถนะผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม

บรรณานุกรม

- ปานทอง อังคณิตย์. (๒๕๕๘). การเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ฉบับนี้เป็นฉบับปรับปรุง
พุทธศักราช ๒๕๖๔.
- วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีที่ ๑๐ (ฉบับที่ ๓) กันยายน – ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (๒๕๕๓). การเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ ๔). กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตบูรณาการการเรียนการสอน
๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.
- โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. พ.ศ.๒๕๕๔

หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

แผนการจัดการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา ง ๒๐๒๐๕ การงานอาชีพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น

รายวิชาเพิ่มเติม ขนบไทย
เวลา ๔๐ ชั่วโมง ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความรู้ทั่วไปในการทำขนมไทย จำแนกประเภทของขนมไทยโอกาสความเหมาะสมในการใช้ขนมไทย ประเภทต่างๆ การจัดการด้านสุขาภิบาล การเลือกใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับทำขนมไทยการเลือกซื้อ และเก็บรักษาเครื่องปรุงสดและแห้ง วิธีการบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำขนมไทย เทคนิคและวิธีการทำขนมไทย แบบต่าง ๆ และขนมไทยในท้องถิ่น

สามารถปฏิบัติงานเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการทำข้าวต้มผัด บัวลอย วุ้นกะทิ ขนมเทียน เผือกกวน ทับทิมกรอบ ฯลฯ การบรรจุและเก็บรักษาขนมไทย การคำนวณค่าใช้จ่าย การกำหนดราคาหรือบริการ การจัดจำหน่าย การจัดบันทึกการปฏิบัติงาน ประเมินผลและปรับปรุงผลงาน

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทำงาน การอภิปรายสรุปผล การนำเสนอผลงาน ด้วยกระบวนการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต มีทักษะในการทำขนมไทย จากวัสดุธรรมชาติ วัสดุเหลือใช้ และ ออกแบบงานอย่างสร้างสรรค์

มีทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต การมีคุณธรรม จริยธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจและสืบค้นข้อมูล ความรู้ทั่วไปในการทำขนมไทย
๒. จำแนกประเภทของขนมไทยได้
๓. เลือก เตรียม ใช้วัตถุดิบและเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อประกอบขนมไทยได้อย่างเหมาะสม
๔. อธิบายเทคนิคในการประกอบขนมไทยได้
๕. ฝึกปฏิบัติทำขนมไทยได้อย่างมีรสชาติที่ถูกต้องด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด อดออม และมุ่งมั่น
อดทนในการทำงาน ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่า และถูกวิธี มีการ
ประเมินผลการทำงาน และปรับปรุงงาน
๖. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการประกอบขนมไทยได้อย่างถูกวิธี
๗. คิดต้นทุนกำไรและกำหนดราคาขายอาหารว่างได้
๘. นำเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ผลงาน
มีคุณภาพ

รวมทั้งหมด ๘ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม ขนมหไทย รหัส ง ๒๐๒๐๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

หน่วย การเรียนรู้ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้	ผลการ เรียนรู้ที่	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ขนมหไทยน่ารู้ -ความหมายและความสำคัญของขนมหไทย -ประเภทของขนมหไทย -รู้จักขนมหไทยแต่ละภาค -รู้จักขนมหไทยในท้องถิ่น -ขนมหไทยในท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ	๑,๒	๑๐	๒๐
๒	เรียนรู้สิ่งจำเป็น -เลือก เตรียม ใช้วัตถุดิบและเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบขนมหไทย -ใช้และบำรุง รักษาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการประกอบขนมหไทย -เทคนิคในการประกอบขนมหไทย	๓,๔,๖	๖	๑๐
๓	ขนมหไทยสู่อาชีพ -ประกอบขนมหไทยในท้องถิ่น (๑) สาคุไส้เห็ดสมุนไพร (๒) กาละแม (๓) มันทิพย์ (๔) ขนมหหัวล้านนึ่ง (๕) ขนมหไข่เนก (๖) ข้าวต้มมัด (๗) ขนมหไข่หงส์ (๘) หมูโสร่ง (๙) ขนมหจิ้ง (๑๐) ขนมหขี้มอด ฯลฯ หมายเหตุ ขนมหไทยที่ใช้สอนอาจมีการเปลี่ยนแปลงบางรายการ	๓,๔,๕,๖,๗,๘	๒๔	๕๐
ระหว่างภาคเรียน				๘๐
ปลายภาคเรียน				๒๐
รวมผลการวัดประเมินผลทั้งหมด			๔๐	๑๐๐

**ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้
ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต**

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขนมหอยสั่วอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รายวิชาเพิ่มเติม ขนมหอย รหัสนี้ ๒๐๒๐๕ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การทำสาकुไส้เห็ดสมุนไพร เวลา ๔ ชั่วโมง
สอนวันที่เดือน.....พ.ศ.....

ผลการเรียนรู้

๑. เลือก เตรียม ใช้วัตถุดิบและเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อประกอบขนมไทยได้อย่างเหมาะสม
๒. อธิบายเทคนิคในการประกอบขนมไทยได้
๓. ฝึกปฏิบัติทำขนมไทยได้อย่างมีรสชาติที่ถูกต้องด้วยความรับผิดชอบ ยึด ประหยัด อดออม และมุ่งมั่น
อดทนในการทำงาน ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่า และวิธี มีการ
ประเมินผลการทำงาน และปรับปรุงงาน
๔. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการประกอบขนมไทยได้อย่างถูกวิธี
๕. คิดต้นทุนกำไรและกำหนดราคาขายขนมไทยได้
๖. นำเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีในการทำงาน
ผลงานมีคุณภาพ

สาระสำคัญ

สาकुไส้เห็ดสมุนไพร เป็นขนมไทยอีกอย่างหนึ่งที่ควรเรียนรู้ขั้นตอนการทำ ซึ่งได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสูตรจากไส้
หมู ไส้ไก่ มาใช้เห็ดชนิดต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่นและราคาไม่แพงเป็นส่วนประกอบในการทำ เป็นสาकुไส้เห็ดสมุนไพร ซึ่งมี
รสชาติอร่อยกว่าสาकुไส้หมู ไส้ไก่ ที่มีอย่างแพร่หลายตามท้องตลาด ซึ่งจะเป็นอีกแนวทางที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการ
สร้างรายได้เป็นอาชีพเสริมและสามารถนำไปต่อยอดถ่ายทอดความรู้ให้กับคนในครอบครัวและคนในชุมชนได้อย่าง
กว้างขวางในอนาคต

สาระการเรียนรู้

๑. วัตถุดิบที่ใช้ในการทำสาकुไส้เห็ดสมุนไพร
๒. วิธีทำและขั้นตอนการทำสาकुไส้เห็ดสมุนไพร
๓. อภิปราย/รายงานขั้นตอนวิธีการทำสาकुไส้เห็ดสมุนไพร
๔. การคิดคำนวณค่าใช้จ่ายและการกำหนดราคาจำหน่ายสาकुไส้เห็ดสมุนไพร

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการทำสาकुไส้เห็ดสมุนไพร (K)
๒. นักเรียนสามารถจัดหาวัตถุดิบในท้องถิ่นที่นำมาใช้ทำสาकुไส้เห็ดสมุนไพรได้ (P)
๓. นักเรียนสามารถใช้และดูแลรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำสาकुไส้เห็ดสมุนไพรได้อย่างถูกวิธี (P)

๔. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานทำสาकुไล่เห็ดได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน (P)

๕. นักเรียนสามารถคิดคำนวณต้นทุน กำไร และกำหนดราคาจำหน่ายสาकुไล่เห็ดสมุนไพรได้ (K)

องค์ประกอบทักษะชีวิต (A)

องค์ประกอบที่	พฤติกรรมที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
๓. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	รู้จักสร้างความสุขให้กับตนเองและผู้อื่น	มีวิธีการสร้างความสุขให้กับตนเองและผู้อื่นได้เหมาะสมกับเหตุการณ์
๔. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามวิถีประชาธิปไตย	ทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตยได้อย่างราบรื่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร : อธิบายการเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ ขั้นตอนการทำสาकुไล่เห็ดสมุนไพร
๒. ความสามารถในการคิด : ทักษะสังเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา : กระบวนการคิดแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต : ใช้กระบวนการกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี : การเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปและรายงานข้อมูล

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มุ่งมั่นในการทำงาน : ทำงานด้วยความขยัน และพยายามให้งานสำเร็จตามเป้าหมายและนำเสนอผลงานด้วยความภาคภูมิใจ
๒. อยู่อย่างพอเพียง : คิดตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับศักยภาพตนเอง/กลุ่ม เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์/วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างประหยัด
๓. มีวินัย : ปฏิบัติกิจกรรมเป็นระบบระเบียบ รอบคอบ
๔. ใฝ่เรียนรู้ : ตั้งใจเรียน แสวงหาความรู้ใหม่แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้

ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. สาकुไล่เห็ดสมุนไพร
๒. รายงานการทำสาकुไล่เห็ดสมุนไพร

การวัดผลประเมินผล

ประเด็น	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การผ่าน
ด้าน K	ตรวจรายงานการทำสาकुไล่เห็ดสมุนไพร	แบบประเมินผลรายงาน	- ได้ ๗ คะแนน ขึ้นไป ในการประเมิน
ด้าน P	ตรวจและประเมินสาकुไล่เห็ดสมุนไพร	แบบประเมินผลการทำงาน	- แต่ละด้าน
ด้าน A	สังเกตพฤติกรรม/ทักษะชีวิต	แบบสังเกตพฤติกรรม	- ได้ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป ในการประเมิน รวมทุกด้าน

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ร่วมกำหนดเป้าหมาย ร่วมวางแผน (Planing : P)

๑. ครู/นักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับขนมไทยที่นักเรียนรู้จักหรือเคยรับประทานโดยทั่วไปตามท้องตลาด
๒. ครู/นักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับขนมไทยในท้องถิ่นที่นักเรียนรู้จักหรือเคยรับประทาน
๓. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างขนมไทยทั่วไทยและขนมไทยในท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เช่น รสชาติ วัตถุดิบ ราคา
๔. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างขนมไทยในท้องถิ่นที่นักเรียนรู้จักคนละ ๑ ชนิด (พอสังเขปเป็นตัวอย่าง)
๕. นักเรียนช่วยกันเลือกขนมไทยที่นักเรียนมีความต้องการทำมากที่สุด
๖. นักเรียนร่วมกันสรุปและเลือกขนมไทยที่นักเรียนมีความต้องการทำ คือสาकुไล่หนู
๗. ครูให้เสนอแนะแนวทางปรับสูตรจากสาकुไล่หนู มาให้นักเรียนใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น นักเรียนร่วมกันวางแผนและหาแนวทาง จนได้ข้อสรุป ทำสาकुไล่เห็ดสมุนไพร
๘. นักเรียนแบ่งกลุ่มและร่วมกันวางแผนการทำงาน หาวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ในการทำ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และนำเสนอให้ครูทราบ
๙. ครูเพิ่มเติมแนะนำเสนอแนะทางวิธีการทำ ตลอดจนวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ในการทำสาकुไล่เห็ดสมุนไพรให้นักเรียนเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติขั้นต่อไป

ชั่วโมงที่ ๒ - ๓

ขั้นที่ ๒ ร่วมปฏิบัติงาน (Do : D)

๑. ครูแจกใบความรู้ ขั้นตอนวิธีการทำให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
๒. ครูอธิบาย แนะนำ วัตถุดิบที่ใช้ทำ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำ และอธิบายขั้นตอนการทำเพิ่มเติม
๓. นักเรียนลงมือปฏิบัติงานการทำสาकुไล่เห็ด ตามขั้นตอนในใบงาน
๔. ครูคอยเพิ่มเติม แนะนำ ให้กับนักเรียนเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในแต่ละขั้นตอน

๕. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานเสร็จตามขั้นตอน ให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด เก็บอุปกรณ์ ตามแผนการดำเนินงานที่นักเรียนแต่ละกลุ่มได้วางไว้

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานมาส่งโดยจัดตกแต่งผลงานอย่างสวยงาม

ขั้นที่ ๓ ร่วมประเมินพัฒนา (Assess : A)

๑. ครู/นักเรียนแต่ละกลุ่มชมผลงานของตนเองและชมผลงานของกลุ่มอื่น ๆ

๒. ร่วมกันเสนอแนะ อภิปราย วิพากษ์วิจารณ์ และสรุปผลจากบทเรียนที่ได้ ถึงรสชาติ ลักษณะภายนอกของขนม และลักษณะโดยรวม ร่วมกันเสนอแนะแนวทางวิธีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในกลุ่มที่ต้องปรับปรุง และในส่วนของกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จก็นำเสนอให้เพื่อนกลุ่มอื่นรับทราบถึงวิธีการที่ประสบความสำเร็จ

ชั่วโมงที่ ๔

ขั้นที่ ๔ ร่วมสู่ความสำเร็จ (Success : S)

๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดและเขียนรายงาน สาเหตุให้ตสมุนไพโร โดยครูเสนอหัวข้อให้นักเรียนเขียน ดังนี้ แนวคิดในการทำ วัตถุประสงค์ วัสดุ/อุปกรณ์ในการทำ ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ต้นทุน/กำไร คุณธรรมที่เกิดขึ้น ปัญหาอุปสรรค/แนวทางแก้ไข การต่อยอดความรู้ ครูคอยเติมเต็มแนะนำนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ รายงานโดยสร้างแผนผังความคิด ในกระดาศรูป หนาชั้นเรียน

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งรายงานสาเหตุให้ตสมุนไพโร เป็นรูปเล่ม ในชั่วโมงต่อไป

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. ใบความรู้

๒. วัสดุ/วัตถุดิบ/อุปกรณ์ในการทำสาเหตุให้ตสมุนไพโร

๓. กระดาศรูป ปากกาเคมีสีต่าง ๆ

๔. ห้องกรงาน

บันทึกหลังสอน

จำนวนนักเรียนทั้งหมด 20 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100
 ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ ดีมาก (100-80) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80
 ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ ดี (70-80) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ด้านความรู้ (K)

นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุที่ก่อให้เกิดมลพิษ ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100
 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีลดมลพิษ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75
 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันมลพิษ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดมลพิษ ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100
 นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบของมลพิษในชุมชนได้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40
 นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบของมลพิษในชุมชนได้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60

ด้านคุณลักษณะ (A)

นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100
 นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในชุมชนได้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25
 นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในชุมชนได้ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75

ปัญหา/อุปสรรค/แนวทางแก้ไข

1. นักเรียนยังขาดแผนการทำงาน ไม่สามารถจัดทำขึ้นเอง
 2. นักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจขั้นตอนการทำงาน
- ให้นักเรียนช่วยกันจัดทำแผนการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

ขอความร่วมมือจากโรงเรียนในการสนับสนุนวัสดุ/ค่าตอบแทน เพื่อให้นักเรียน
 ได้รับความรู้จากแหล่งการเรียนรู้

ลงชื่อ.....

(นางวารุณี สังข์ผล)

ครูผู้สอน

แบบประเมินผล การทํากิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ ชั้น ๘.๒/๑

ร.ล.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน											รวม สรุป	เฉลี่ย ร้อยละ
		ประเมินผลรายงาน (K)				ประเมินผลการทำงาน (P)				ประเมินพฤติกรรม/ ทักษะชีวิต (A)				
		อธิบายขั้นตอนการทำงานตามลำดับ ถูกต้อง	มีข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนด	นำเสนอน่าสนใจ	รวม	การวางแผนการทำงาน	ทำงานตามขั้นตอน	ผลสำเร็จของงาน	รวม	มีวิธีการสร้างความสุขให้กับตนเอง และผู้อื่นได้เหมาะสมกับเหตุการณ์	ทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐาน ความเป็นประชาธิปไตยได้อย่าง ราบรื่น	รวม		
คะแนน	๓	๔	๓	๑๐	๓	๔	๓	๑๐	๕	๕	๑๐	๓๐	๑๐๐	
๑	เด็กชายภาณุพงศ์ ปริชาอุดม	๓	๓	๓	๙	๓	๓	๓	๙	๓	๔	๗	๒3	๗6.67
๒	เด็กชายฉัตรชัย ไชยวงศ์	๓	๓	๓	๙	๓	๓	๓	๙	๓	๔	๗	๒3	๗6.67
๓	เด็กหญิงสโรชา บำรุง	๓	๓	๓	๙	๓	๓	๓	๙	๔	๕	๙	26	86.67
๔	เด็กหญิงยุวดี โพนพันนา	๓	๓	๓	๙	๓	4	๓	10	5	5	10	29	96.67
๕	เด็กหญิงสุวิรัตน์ ศรีทองบัว	๓	๓	๓	๙	๓	4	๓	10	5	5	10	29	96.67

แบบประเมินผล การทํากิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ ๒ ชั้น ๘.๒/๑

ร.ล.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน											รวม สรุป	เฉลี่ย ร้อยละ
		ประเมินผลรายงาน (K)				ประเมินผลการทำงาน (P)				ประเมินพฤติกรรม/ ทักษะชีวิต (A)				
		อธิบายขั้นตอนการทำงานลำดับ ถูกต้อง	มีข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนด	นำเสนอน่าสนใจ	รวม	การวางแผนการทำงาน	ทำงานตามขั้นตอน	ผลสำเร็จของงาน	รวม	มีวิธีการสร้างความสุขให้กับตนเอง และผู้อื่นได้เหมาะสมกับเหตุการณ์	ทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐาน ความเป็นประชาธิปไตยได้อย่าง ราบรื่น	รวม		
คะแนน	๓	๔	๓	๑๐	๓	๔	๓	๑๐	๕	๕	๑๐	๓๐	๑๐๐	
๑	เด็กหญิงสุภาพร ยอดพวงษา	3	4	3	10	3	4	3	10	5	5	10	30	100
๒	เด็กหญิงสุนันญา นทีธร	3	4	3	10	3	3	3	9	4	4	8	27	90.00
๓	เด็กหญิงภัทราธิษฏ์ อินธนู	3	4	3	10	2	3	3	8	4	4	8	26	86.67
๔	เด็กหญิงกัญญารัตน์ มัคบุญ	3	4	3	10	2	3	3	8	3	4	7	25	83.33
๕	เด็กชายอนุพงษ์ แซ่เฮา	3	4	3	10	2	2	3	7	3	4	7	24	80.00

แบบประเมินผล บทกลอนสี่กั๊กกลอนแปด
 กลุ่มที่ ๑ ชั้น ๗.๑/๑

ร.น.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน											รวม สรุป	เฉลี่ย ร้อยละ
		ประเมินผลรายงาน (K)				ประเมินผลการทำงาน (P)				ประเมินพฤติกรรม/ ทักษะชีวิต (A)				
		อธิบายขั้นตอนการทำงาน ลำดับถูกต้อง	มีข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนด	นำเสนอน่าสนใจ	รวม	การวางแผนการทำงาน	ทำงานตามขั้นตอน	ผลสำเร็จของงาน	รวม	มีวิธีการสร้างความสุขให้กับตนเอง และผู้อื่นได้เหมาะสมกับเหตุการณ์	ทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นพื้นฐาน ความเป็นประชาธิปไตยได้อย่าง ราบรื่น	รวม		
คะแนน	๓	๔	๓	๑๐	๓	๔	๓	๑๐	๕	๕	๑๐	๓๐	๑๐๐	
๑.	เด็กหญิงทิพย์วรรณ หนองเพ็ชร	2	3	3	8	3	4	2	9	4	4	8	25	83.33
๒	เด็กชายกิตพงศ์ หยุทองคำ	2	3	3	8	2	3	2	7	3	4	7	22	73.33
๓	เด็กหญิงธันยา สุวรรณโชติ	2	3	3	8	3	4	2	9	4	4	8	25	83.33
๔	เด็กหญิงชนากัทร เขวลีตร	2	3	3	8	2	3	2	7	3	4	7	22	73.33
๕	เด็กหญิงอนุธิดา ทองพลศรี	2	3	3	8	3	4	2	9	4	4	8	25	83.33

แบบประเมินผล บทกลอนสี่กั๊กกลอนแปด
 กลุ่มที่ ๔ ชั้น ๗.๑/๑

ร.น.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน											รวม สรุป	เฉลี่ย ร้อยละ
		ประเมินผลรายงาน (K)				ประเมินผลการทำงาน (P)				ประเมินพฤติกรรม/ ทักษะชีวิต (A)				
		อธิบายขั้นตอนการทำงาน ถูกต้อง	มีข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนด	นำเสนอน่าสนใจ	รวม	การวางแผนการทำงาน	ทำงานตามขั้นตอน	ผลสำเร็จของงาน	รวม	มีวิธีการสร้างความสนใจให้กับตนเอง และผู้เกี่ยวข้องเหมาะสมกับเหตุการณ์	ทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐาน ความเป็นประชาธิปไตยได้อย่าง ราบรื่น	รวม		
คะแนน	๓	๔	๓	๑๐	๓	๔	๓	๑๐	๕	๕	๑๐	๓๐	๑๐๐	
๑	เด็กหญิงชลธิชา แซ่วัน	3	4	3	10	3	4	3	10	5	5	10	30	100
๒	เด็กหญิงสุภาวดีตา โสภา	3	4	3	10	2	2	3	7	4	4	8	25	83.33
๓	เด็กหญิงอติศรา สังข์สิงห์	3	4	3	10	2	2	3	7	3	4	7	24	80.00
๔	เด็กชายอภิรักษ์ อินทอง	3	4	3	10	2	2	3	7	4	4	8	25	83.33
๕	เด็กหญิงแพรวา วัชระ	3	4	3	10	2	2	3	7	4	4	8	25	83.33

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินผลรายงาน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑.อธิบายขั้นตอนการทำงานตามลำดับถูกต้อง		มีการอธิบายขั้นตอนการทำงานตามลำดับถูกต้องชัดเจนเข้าใจได้	มีการอธิบายสลับขั้นตอนการทำงานบางขั้นตอนแต่ยังสามารถเข้าใจได้	อธิบายสลับขั้นตอนการทำงานไม่สามารถเข้าใจ
๒.มีข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนด	มีข้อมูลครอบคลุมครบทุกประเด็นตามที่กำหนดชัดเจนสมบูรณ์ มีการต่อยอดความรู้ที่เป็นประโยชน์สามารถเป็นแบบอย่างได้	มีข้อมูลครอบคลุมครบทุกประเด็นตามที่กำหนดมีการต่อยอดความรู้ที่เป็นประโยชน์แต่ยังขาดความชัดเจนและขาดความสมบูรณ์	มีข้อมูลไม่ครอบคลุมตามประเด็นที่กำหนด ไม่มีการต่อยอดความรู้ที่เป็นประโยชน์แต่ยังสามารถเข้าใจได้	มีข้อมูลไม่ครอบคลุมตามประเด็นที่กำหนด ไม่มีการต่อยอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ขาดความชัดเจนไม่สามารถเข้าใจได้
๓.นำเสนอน่าสนใจ		มีรูปแบบการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจชัดเจนสมบูรณ์ สามารถเป็นแบบอย่างได้	มีรูปแบบการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ แต่ยังขาดความชัดเจนและความสมบูรณ์	มีรูปแบบการนำเสนอผลงานพอใช้ได้ ขาดจุดเด่น ขาดความน่าสนใจ

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินผลการทำงาน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑.การวางแผนการทำงาน		มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานและเสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินงานอื่นๆได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานและเสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินงานอื่นๆได้	มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานน้อย
๒.ทำงานตามขั้นตอน	ทำงานตามระบบขั้นตอน เสร็จตามเวลาที่กำหนด ผลงานเป็นแบบอย่างได้	ทำงานตามระบบขั้นตอนเสร็จตามเวลาที่กำหนด	ทำงานตามระบบขั้นตอนแต่เสร็จไม่ตามเวลาที่กำหนด	ไม่ทำงานตามระบบขั้นตอนที่กำหนดและเสร็จไม่ตามเวลาที่กำหนด
๓.ผลสำเร็จของงาน		ผลสำเร็จของงานมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้	ผลสำเร็จของงานสมบูรณ์	ผลงานไม่สมบูรณ์

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑.มีวิธีการสร้างความสุขให้กับตนเองและผู้อื่นได้เหมาะสมกับเหตุการณ์	มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น รู้จักความพอดีและพอเพียง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ มีจิตสาธารณะ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น รับทราบเป็นอย่างดีโดยแสดงออกอย่างชัดเจน ดีมาก	มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น รู้จักความพอดีและพอเพียง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ มีจิตสาธารณะ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น รับทราบโดยแสดงออกได้ดี	มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น รู้จักความพอดีและพอเพียง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ มีจิตสาธารณะ พอใช้	มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น ความพอดีและพอเพียง ความสามัคคีในหมู่คณะ และมีจิตสาธารณะ น้อย	ไม่มีพฤติกรรมความเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น ไม่มี ความพอดีและพอเพียง ไม่สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และไม่มีจิตสาธารณะ ควรปรับปรุงพฤติกรรม
๒.ทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตยได้อย่างราบรื่น	ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มดีมาก	ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มดี	ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มพอใช้	ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่มน้อย	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานในกลุ่ม ควรปรับปรุงพฤติกรรม

ระดับคุณภาพการประเมินแต่ละด้าน

คะแนน ๙-๑๐	ระดับคุณภาพ ดีมาก
คะแนน ๗-๘	ระดับคุณภาพ ดี
คะแนน ๕-๖	ระดับคุณภาพ พอใช้
คะแนน ๐-๔	ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ระดับคุณภาพการประเมินรวม

ร้อยละ ๘๐-๑๐๐	ระดับคุณภาพ ดีมาก
ร้อยละ ๗๐-๗๙	ระดับคุณภาพ ดี
ร้อยละ ๖๐-๖๙	ระดับคุณภาพ พอใช้
ร้อยละ ๐-๕๙	ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ใบความรู้

สาकुไส้เห็ดสมุนไพร

วัสดุ

- สาकुเม็ดเล็กสีขาว • ถั่วลิสงคั่วบด • หัวหอมแดงซอย • หัวไชโป๊หวานสับละเอียด • รากผักชี
- กระเทียม • พริกไทย • น้ำตาลปีบ • เกลือ • น้ำมัน • น้ำใบเตย • ผักกาดหอม • พริกสด
- เห็ดหอมสด • เห็ดฟางสด • เห็ดนางฟ้าสด (อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้หรือทุกอย่างสับละเอียด)

อุปกรณ์

- กระทะ • ครกตำ • ตะหลิว • ถาด • กระดาษมัน • ส้อม • ไม้ตอก • เตาแก๊ส

วิธีการผัดไส้

- นำรากผักชี กระเทียม และพริกไทยมาโขลกให้ละเอียด แล้วนำลงผัดในน้ำมันให้ส่งกลิ่นหอม ตามด้วยหอมแดง และเห็ดหอม ผัดจนพอสุก
- ปรงรสด้วยน้ำตาลปีบ เกลือ ถั่วลิสงคั่วบด หัวไชโป๊หวาน ลงไปผัดให้เข้ากัน จนไส้แห้งและเหนียว แล้วพักไว้จนเย็น

วิธีการห่อไส้

- นำสาकुไปแช่น้ำให้พอสกกับสาकु ประมาณ ๓๐ นาที สาकुจะพองตัวขึ้น
- ปั่นไส้ที่พักไว้จนเย็นให้เป็นก้อน ๆ ไม่ใหญ่มากเกินไป แล้วนำเม็ดสาकुมาห่อคลุมให้รอบ ทำให้เป็นก้อนกลม ๆ

นึ่ง

- ใช้ใบตอง รองลังถึงและทาน้ำมันให้ทั่ว แล้วนำสาकुที่ปั้นไว้ไปนึ่งประมาณ ๑๐ นาที หรือจนแป้งสาकुมีลักษณะใส
- จัดผัดสด พริกสด พร้อมเสิร์ฟ

แบบสรุปพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียน
จากการสังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่กำหนดเฉพาะเจาะจงทุกตัวชี้วัด
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล	องค์ประกอบ				รวม	ระดับคุณภาพ			
	๑.การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	๒.การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๓.การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	๔.การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น		ค่าคะแนน ๑๖-๒๐ (ดีมาก)	ค่าคะแนน ๑๑-๑๕ (ดี)	ค่าคะแนน ๖-๑๐ (พอใช้)	ค่าคะแนน ๑-๕ (ปรับปรุง)
คะแนน	๕	๕	๕	๕	๒๐	๔	๓	๒	๑
ด.ช.ภาณุพงศ์ ปรีชาอุดม	๓	๔	๔	๔	๑๕		✓		
ด.ช.ฉัตรชัย ไชยวงศ์	๓	๔	๔	๔	๑๕		✓		
ด.ญ.สุโรชา บำรุง	๕	๕	๕	๕	๒๐	✓			
ด.ญ.ยุวดี โพนพันทนา	๕	๕	๕	๕	๒๐	✓			
ด.ญ.สุรวิรัตน์ ศรีทองเป้า	๕	๕	๕	๕	๒๐	✓			
ด.ญ.สุภาพร ยอดพงษา	๔	๔	๕	๔	๑๗	✓			
ด.ญ.สุนัญญา นทีธร	๔	๔	๕	๔	๑๗	✓			
ด.ญ.ภัทรานิษฐ์ อินธนู	๔	๔	๕	๔	๑๗	✓			
ด.ญ.กัญญารัตน์ มัดนัย	๔	๔	๕	๔	๑๗	✓			
ด.ช.กิตติพงศ์ หยุทองคำ	๓	๔	๔	๔	๑๕		✓		
ด.ญ.ทิพย์วรรณ หุ่นเพชร	๔	๔	๔	๕	๑๗	✓			
ด.ช.ณัฐภูมิ เปลี่ยนวงศ์	๓	๔	๔	๔	๑๕		✓		
ด.ญ.ฉันทยา สุวรรณโชติ	๕	๕	๕	๕	๒๐	✓			
ด.ญ.ชนาภัทร เขาวลิตร	๔	๔	๔	๔	๑๖	✓			
ด.ญ.อนุดิชา ทองพูลศรี	๔	๔	๕	๕	๑๘	✓			
ด.ญ.ชลธิชา แซ่วัน	๕	๕	๕	๕	๒๐	✓			
ด.ญ.สุภาวิตา โสภา	๔	๔	๕	๔	๑๗	✓			
ด.ญ.อลิศรา สังข์สิงห์	๓	๔	๔	๓	๑๔		✓		
ด.ช.อภิรักษ์ อินทอง	๕	๔	๕	๔	๑๘	✓			
ด.ญ.แพรวา วะละ	๔	๔	๔	๔	๑๖	✓			
รวม	๘๑	๘๕	๙๒	๘๖	๓๕๔	๑๕	๕	-	-
ร้อยละ	๘๑.๐๐	๘๕.๐๐	๙๒.๐๐	๘๖.๐๐	๘๖.๐๐	๗๕.๐๐	๒๕.๐๐		

จากตารางแบบสรุปพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียน คะแนนรวมของผู้เรียนรายบุคคล จำนวน ๒๐ คน มีดังนี้
 นักเรียนมีพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับดีมาก ระดับคุณภาพ ๔ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐
 นักเรียนมีพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับดี ระดับคุณภาพ ๓ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐
 สรุป นักเรียนมีพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางแสดงค่าคะแนนและร้อยละของทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

จากการสังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่กำหนดเฉพาะเจาะจงทุกตัวชี้วัด

ประเด็น	องค์ประกอบทักษะชีวิต	ผลการประเมิน คะแนนรวม (๑๐๐ คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
องค์ประกอบที่ ๑	การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	๘๑	๘๑.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๒	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๘๕	๘๕.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๓	การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	๙๒	๙๒.๐๐	๔
องค์ประกอบที่ ๔	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	๘๖	๘๖.๐๐	๔
สรุป			๘๖.๐๐	๔

จากตารางแสดงค่าคะแนนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จากการสังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ที่กำหนด มีดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีคะแนนรวม ๘๑ คะแนน
 คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

องค์ประกอบที่ ๒ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีคะแนนรวม ๘๕ คะแนน
 คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

องค์ประกอบที่ ๓ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด มีคะแนนรวม ๙๒ คะแนน
 คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

องค์ประกอบที่ ๔ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีคะแนนรวม ๘๖ คะแนน
 คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

สรุปทุกองค์ประกอบ เฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๐๐ ระดับคุณภาพ ๔ ดีมาก

เกณฑ์การพิจารณาให้ระดับองค์ประกอบทักษะชีวิต

ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๐-๑๐๐	หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ	ดีมาก	ระดับคุณภาพ	๔
ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๐-๗๙	หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ	ดี	ระดับคุณภาพ	๓
ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔๐-๕๙	หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ	พอใช้	ระดับคุณภาพ	๒
ค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่า ๔๐	หมายถึงพฤติกรรมทักษะชีวิตผู้เรียนอยู่ในระดับ	ปรับปรุง	ระดับคุณภาพ	๑

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ วิชาเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

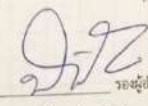
สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/1
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา		สุขศึกษา และพลศึกษา		ศิลปะ		การงาน อาชีพ		ภาษาต่างประเทศ		รวมคะแนน		ร้อยละ	ผลการเรียนเฉลี่ย			
		คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน							
21	ค.ญ. แพรทรา วรรณ	70	3	66	2.5	64	2	63	2.5	79	3.5	90	4	78	3.5	63	2.5	72	3	76	3.5	73.5	2.97	
22	ค.ร. ภูริพันธ์ พัทธ	73	3.5	71	3	67	2.5	65	2.5	74	3	76	3.5	90	4	68	2.5	63	2.5	79	3.5	73.5	3.11	
23	ค.ญ. ศิวัญญา สาริ	75	3.5	69	2.5	64	2	63	2.5	66	2.5	80	4	76	3.5	75	3.5	62	2	76	3.5	71	2.72	
รวมคะแนน		1,358		1,519		1,503		1,508		1,712		1,671		1,726		1,562		1,357		1,711		1,696		
จำนวนนักเรียน		22		22		22		22		22		22		22		22		22		22		22		
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		71.85		69.04		68.21		68.54		77.82		75.91		78.45		70.80		61.45		78.11		76.62		

ลงชื่อ คุณครูประจักษ์ (นางสาววิศพร แสนพริก)

ลงชื่อ นายงานวิเศษประเสริฐ (นางสาววิไล เกื้อเกษม)

ลงชื่อ หัวหน้างานวิชาการ (นางสาวรุณี สิริมงคล)

ลงชื่อ รองผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง (นางสาวปวีติ รัตนพันธ์)

ลงชื่อ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง (นายจันทน์ นวลขาว)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ วิชาเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา		ประวัติศาสตร์		สุขศึกษา และพลศึกษา		ศิลปะ		การงาน อาชีพ		ภาษาต่างประเทศ		รวมคะแนน	ร้อยละ	ผลการเรียนเฉลี่ย				
		คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน							
รวมคะแนน		1537		1579		1569		1690		1587		1589		1631		1590		1417		1714		1632		9299.00		
จำนวนนักเรียน		20		20		20		20		20		20		20		20		20		20		20				
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		76.85		78.95		78.45		84.50		79.35		79.45		81.55		79.50		70.85		85.75		81.60		80.42		

ลงชื่อ คุณครูประจักษ์ลือชื่อ
(นางสาวรุณี สิริมงคล)

ลงชื่อ นายงานวิเศษประเสริฐ
(นางสาววิไล เกื้อเกษม)

ลงชื่อ หัวหน้างานวิชาการ
(นางสาวรุณี สิริมงคล)

ลงชื่อ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
(นายจันทน์ นวลขาว)

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ วิชาเพิ่มเติม ปีการศึกษา ๒๕๖๓-๒๕๖๔
ที่จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

ปีการศึกษา ๒๕๖๓	ปีการศึกษา ๒๕๖๔
ร้อยละ ๘๐.๗๗	ร้อยละ ๘๘.๒๐
มีค่าพัฒนา + ๗.๔๓	

ภาพถ่ายการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ **PDAS** เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

ภาพถ่ายการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ PDAS เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

นำเสนอโครงงานอาชีพสู่ชุมชน

ผลงาน/เกียรติบัตรครู

ครูดีเด่นเครือข่ายบางกุ่ม-ขุนทะเล ปี ๒๕๖๔

ครูดีเด่นอำเภอเมือง ปี ๒๕๖๔

ผลงาน/เกียรติบัตรครู

ครูดีเด่นอำเภอเมือง ปี ๒๕๖๔

ร่วมประกวดนวัตกรรมการศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน สู่การเป็นพลเมืองโลก
ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเภทนวัตกรรมจัดการเรียนรู้

ผลงาน/เกียรติบัตรครู

ร่วมประกวดการจัดการเรียนรู้ Active Learning กิจกรรม ๑๒๙ สุดยอด Best

ร่วมประกวดนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนงานอาชีพและผลิตภัณฑ์ โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม
นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระดับประเทศ

ผลงาน/เกียรติบัตรครู

ครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ระดับเหรียญทอง

วิทยากรการประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓R๔C) และกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลงาน/เกียรติบัตรนักเรียน

นักเรียนร่วมประกวดนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพและผลิตภัณฑ์ โครงการนักรุกิงานน้อยมีคุณธรรม
นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระดับประเทศ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๑๔๔ หมู่ที่ ๓
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม
เรียน นางจริยา ชื่นคุณ

ด้วย นางวราณี สัตยผล ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง "การพัฒนาแบบ
การจัดการเรียนรู้ ด้วย กระบวนการ PDAS มุ่งเน้นประสบการณ์อย่างลึกซึ้ง" ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนพิจิตรราษฎร์นุกูลฯ ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในด้าน
การจัดการเรียนการสอน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม
"การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ ด้วย กระบวนการ PDAS มุ่งเน้นประสบการณ์อย่างลึกซึ้ง" และให้
คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้อง หรือเป็นอย่างไรจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(นายจันทน์ นวลขาว)
ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
โทร ๐๙๗ ๓๕๕๕๐๐

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๑๔๔ หมู่ที่ ๓
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม
เรียน ดร.เอก สุตจันทร์

ด้วย นางวราณี สัตยผล ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง "การพัฒนาแบบ
การจัดการเรียนรู้ ด้วย กระบวนการ PDAS มุ่งเน้นประสบการณ์อย่างลึกซึ้ง" ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนพิจิตรราษฎร์นุกูลฯ ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในด้าน
การจัดการเรียนการสอน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม
"การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ ด้วย กระบวนการ PDAS มุ่งเน้นประสบการณ์อย่างลึกซึ้ง" และให้
คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้อง หรือเป็นอย่างไรจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(นายจันทน์ นวลขาว)
ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
โทร ๐๙๗ ๓๕๕๕๐๐

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง ๓/๑๔๔ หมู่ที่ ๓
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม
เรียน นางจริยา ชื่นคุณ

ด้วย นางวราณี สัตยผล ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ ได้จัดทำนวัตกรรม เรื่อง "การพัฒนาแบบ
การจัดการเรียนรู้ ด้วย กระบวนการ PDAS มุ่งเน้นประสบการณ์อย่างลึกซึ้ง" ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียนพิจิตรราษฎร์นุกูลฯ ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในด้าน
การจัดการเรียนการสอน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม
"การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ ด้วย กระบวนการ PDAS มุ่งเน้นประสบการณ์อย่างลึกซึ้ง" และให้
คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้อง หรือเป็นอย่างไรจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(นายจันทน์ นวลขาว)
ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
โทร ๐๙๗ ๓๕๕๕๐๐

